

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Max 3 кеп.

З А Я В Л Е Н И

[illegible]

Нагахъа санна, бай глаглерта соуде глерта, цу къахъахъа кхьанг-духна ка хьина а дола, снхлар герз къахьелгта адамаш хьаръахъа ахна долалгта хьаръахъа регионалний дала хьаръахъа регионалний конфликтна адамаш гелг кхалдута пий хъавнаш я.

Ловъта масанаша уктайна кхераше моттигаш я. Царех хьарар духъала из глагъахъа халкъний лазар хипна ба деш, Афганистане, Гвартча Маллбохле дала а, Иране Иране глемча дузалалла дала а. Къуълхьен Афгине, Кампуче, Централ-перс...

Мала көтөрдүлү бу конуштатка? Чыкканга а залал, герс дохтаран, халкыйн барш додартчен бала тлаотта-баршен тоадала а рузика лоале да гирта тайп-тайпара релакционна, экспансионистски го!озараш мара.

Афганистане дом политически кхоастадер региональни конфликтный эин дикна йохашен курда.

РСД-и РМД-и дилхархан оочьча бичаа чехьха герс дила-дилархача еча а ерхличаа переговорий киялеш тла диллох бонокса гиа бакиса арго-гаташ санна. Афганиста-

дотдш политическыа кыоастра-
дара тлехха хланэе а этатд,
пунна тлехха малагала, конфо-
линт дйаоакхаргъ?, ях
дотд. Хланэ уш боккыонна
хург а я.

Массехк пера еррига ре-
гиональн конфликтат дйа-
лаа кхочатбольш болча
бехиткоама, политическй
пофамн чоагалант потепни-
а пачачахкжени а халк-
тий а. Пул тлехха болч
ббоагъ Советскыа Союзо шй
ны кхорбонг бонкха лорд-
дйа болча цу гылакха.

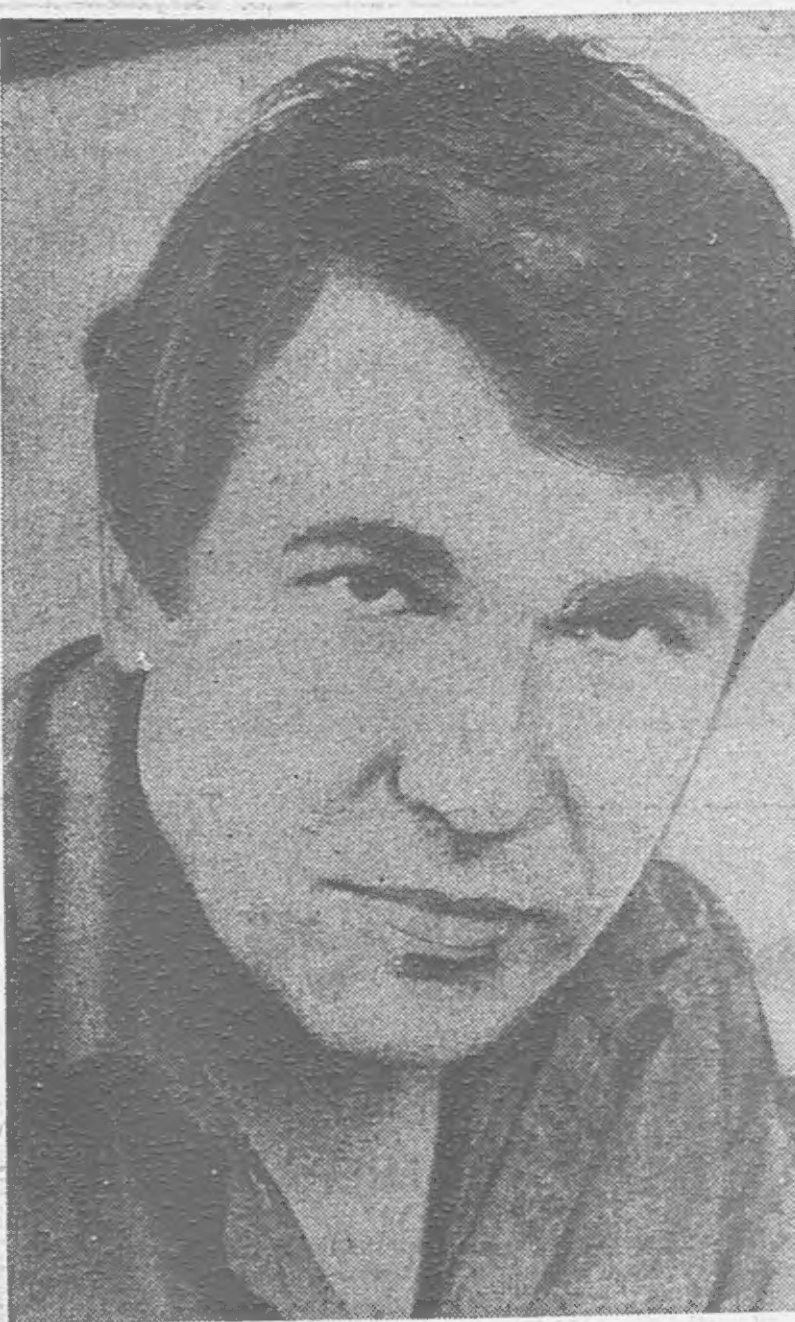
за кодабабъ аз из бала.
Бакъда, тхона эшачун саго-
та вѣлаш цхъа саг каравагІац
сона. Це уголок чухургІо-
ла помещени вІаштІехъяк-
кхъа, яхаш дуккхъа дийхад.

Цот хлама хулан даи.
Цо дувчалох пхьадараш-
мийса хила э мер. Хлаьга э
дотхьаьла доагга укказэ: фер-
маа юа лостам- бе, хьабтам
дотхьалерашта эшар фуд х
дедар малав, боахамэ кул-
гашьаь бе, э изт те. Нийса
хурдаь аьнна чет, новгьтэ
Хайрова цу деша юаарта
уйла Нийса. Ухк сахьате ук-
казэ гун долча юоачамбоа-
парашина диллача, хланзалпа
попост хьадарэ а дика даьд
ферма кхьаьгетамхоша.

Наггахьа болхло вац фер-
ме те хьадарш длахо де ле-

җары фуд ховш. Тапзана
 да социалистически декла-
 рат. Оттаяң динәҗбәлә
 җаһыҗаһым морально, матери-
 алыҗы белгалбахара ме-
 роприяҗы. Вешта аҗла,
 хлама даң длахо коллекти-
 ва болх дикаҗа вләнҗлҗа-
 банҗкара, җаһыҗаһа ове-
 сарҗе ләҗҗара. хыоҗамаш
 совдара даҗ. Тапҗа,
 вләнҗлҗада аһна хет-
 җи молаң, пу коллектива
 палҗаҗа хыолаҗа шара
 1470 тоңу шира пачахыҗа
 хыҗа-җоҗа? Вләнҗлҗа-
 до дикаҗа хлама да. Цы-
 баҗада, теҗа хала да.

М. МУТАЛИЕВ,
 җа соҗ. Һорр.

[illegible]

Дика йовз вай ре
публике Назрановс
районе Назрановску

белгалбайнаш. Язв
ледадеш бола Х. Кос
ева, М. Бадиева,
Газигирева.

Динэ хьонхамаш
лаш болх баьб цар
варь бетта а.

Деша
дай бац

Донкхий денхар
латт Малгобекский р
она кхаш ледадеш
хьалхашка. Уж кх
чашдара динэ новк

доацш х1ама дол
боацша дылактахы х
цалуш дац г1улакх
К1езига дувцаш о
за минеральн удон
неш лорастарх л
архын. К1езы
боацше ук д1аляк1
таеш кхоале яр. До
лаво боацш ук, ду
цена боацша наха д
кукхы, т1оалад т1а
тараш пайдана боац
йоал. Дуккха эзар
сомаш денна хаена
хн чу баха ххера са
йов.

Хьагучога, г1ула
д1ахо иштта д1адо
ялат чузоча хана к
тах каетта эзар
укузварча кхам л
дерий.

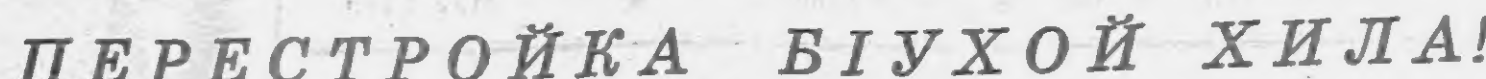
КПСС Нохч-Галгвай обкоме дукха ха йовцаш кх
 чар Йемена Халкъа Демократически Республик
 СССР и ...
 ...

декар цене кхоачашдә вола дика специалист х
харжарах шойя письмо тӀа баркал аьинад НДРЯ-
СССР Посольства кулгаллоша, советника аппарата,
шагӀтехача парткомон профкомон.

Экономически дешар—массане

КЕРДАДАР
КЮАРЕБАГЛА

[illegible]

ЯХА СТАТЬЯ ЮВЦ «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА «ГЕРГАЧА ИСТОЛА» ТІА ГУЛБЕННАЧА НАЗРАНЕРЧА АХРИЕВ ГІАПУРА

[illegible]

Дукучаца мотганга
ка дхэзэсы Ахмэд
оз, тохадхалдиди
боьзонца шойф про
водства дай хила гл
дэца ныха дегаш. Ш
ра хылылад ну
кхайкар завод бо
лоша. Царна лой шо
коллектив Насерсэр
бойхой класса фл
ная йолаш а район
кыхьэжэкомита ния
хьехан хилар. Ишт
из хилинги нис, тар

наш, опыту йолаш а я
хьха эзари ах эзари
сoвгiа саг чувoвгiа из
коллектив. Дукха ба
указа кул-говзал йок-
кха йола мастараш,
творчески болх бе хов
специалисташ. Лоациа
аьлча, материальни а
духовни, а потенциал
йоккха я. Багьда, му-
низ дiа-хьа хьoбе, «со-
мабаккха», перестрой-
кха яькьк тiа из пред-
приятт йаккха эшаш до-
ла сард, хьнар, бо-
кьoнча дола юкьара

денад тоъаш дад заводе.

«Тхо паччахъаликхено алапи долаш дутаргда» яхача хъалхарча самалца къахъегъан дукха нах ба, бокъонца хад дарна хано шовш мячхача бут, мячхача сопорбга. Хъанза сомашбанабач завода къахъобла кулгалхой а спецналисташ а.

Из чудоваш болаш дар Котнес Ахъмада айдъача дешаех лаъца ухъ деношах ухказа

Влаштієхъда въкчача
«Гьргача истолда» гона-
хъа влаштієкхиттараша
даъ къамаьл. Бесед
дйаюлялехъа къъарг-
да вай укъ шера 1-ча
январе денз ше-шійна
финансировани ярен
самоукуплемостен зако-
нагла болх бе йолае-
нача цу предприятіе
къалхарча бетта баъза
балха итогашка а дна-
дахача шера дятачуна
а.

Укъ шера январь
бетта планат 2 млн.

420 33ар соми махал
изделел арахеца еза
ар завод. Арахинпа
раш 1,5 млн. сома на
ра яц. Госприемкага
чакх а явниа, потреби
телашка диакхачараш
кы а кизниага я.

Кхоачашгыяц нор
мативно - циеа про
дукци арахецара зада
ви, хьагха културно
бытовой гулакшамта
эша товараш арахеца
ра иланх а доаркля
гыяц из.

Болхлонта дїдала

Чоага яд діадах-
ча шера завод йнта
экономически кінйле а.
Дукхяха узарий соийн
мьаха продукция йнсар
ара ца хелаш, цхьах-
ка тайпа план кхоа-
чашинзар.

Гетгара кІалдисар
коллективни договоран
йола поставках елга.
Цугга дїллача йнт
тайпара электросвер-
лїлках, кхьа тайпара

машиннаш, кхыЙола из-
делеш дIаыхьынта езаш
яр завод потребителаш-
та. ХIаьта дIаыхьынта-
раш: кхьан тайпара ян
сверлилкаш, шни тай-
пара заточни машин-
каш, шни тайпара
утольникыш пара хIа-
ланзар. Кхоачаш цы
даьча цу заказаша док-
кха зе дир завода
1 млн. 300 эзар сол-
гIод текхар цо.

Корреспондент: — Сурт гуш на йи. Фуд новклар? Чу ден тӓ минута хьаьвай завод?

Б. Гагван, заводе директора заместители: — Тха Гулакхаш юхадетта баьхьанаш тахан хьачинадац, Динка ха болаш лазар да из, хьаьзчул пхи-пхи шу хьаьла ларьхьаца тайнра ба оаха тхьой боь вьаштӓхьбаьхьабаларе ухк хьала тӓа юхавярӓнгар завод.

Корреспондент: — Фу дар оаха хьаьла шу хьаьла ларьхьаца хиннар? Занагӓа логарч му шойаьла вьаштагӓа — доахӓнн производствӓ баьхьаш. Хьаьла, чу логаршанта юкӓе пхьадараш хул кьастьта логархӓнн болаш. Парек кертерта хьаьа гӓлгӓ белгал а бас, док глорта ларьхьадар оаха. Из дар комплексн хьосрасчетн ськьонной бригадн хьаьла. Дизача бера болх бир оаха ськьонной а волаш, пу бӓаьла фактура логаршанькоаьнн, пу бӓаьла экономическӓ расчӓнн аь. Члоагӓа беркате сурт дар хьаьгьадаьннар. Таханчара экономическӓнн перестройкана эггара члоагӓагӓа вьар дар-кх. Гаьдуьхар оаха из система да мел воязитараш: министерстве а тха заводе а. Шевар разва а хинна из гулакхӓнн производствана юкьаьхьа тхьа допалушье, чьаьхьа хуьавярӓнн директор а кьхьойба из гулакхӓнн хьаьла, чьаьхьа хинна нах а. Фудар хиннар? Дехар дегӓа.

Корреспондент: — Тӓнхьа хьань? Хьань-м чьахана а участакшна хила езам ма йи из система.

[illegible]

Корреспондент: — Малая із дзідаляде дэ-
зар?
Н. Сулягова: — Тха чха экономист Тум-
гова Зина я.
Корреспондент: — Дзягдла-гх пуга.
Н. Сулягова: — Аындлар аз. Лякхера де-
шар диньяа із хя, хлаа а хя цунняа із болх
вляшт'бх'банкхя. Цу хозарсчата гулак'м-
завада планоу - экономическыа отдела началь-
ныа Гайсанов Минаила циньяа а хя б'г'б'он-
ца.
Корреспондент: — Теша мегарволан да-
из хя, хлаа ачхэа экономическыа вееубоч мис-
сел шун заведе теша лееадеш хлаа дац.
Т. Халтуев: — Эгара чхорларла эшчач
хана...
Я. Балаев, конструкторскыа бюро начальнык:
— Директора заместителя Гайнес Вахынджа
да хлаа мисчэа сач кизэна экономическыа
зынашен влоаш ва: планоуны, экономист, зар-
воадар а. Са сай-м хлаа а мичай ук. Тянк
кхя хала диньей ту моча нахаа хлаа эрга-
данкхя а хозарсчата малан ххедате а.
Корреспондент: — Фу ала riert ху, Ю
мар?
Тахан тха заведе хя мел воагя нег
да оборудуван, керда чхалхана станокхы, му-
зеера експонатхан мо, болх а да беш латт
Хяна ачла, цар тла болх ххэбе ховш са-
вац.

Корреспондент: — Институтатша диалогизация
бе, вяралда чига на хыжабайт а, кчыча завача
дашка Томабала дала-хы бахтияг кыона, дий
ша нах беций заводе? Юкхера а царех тийшш
Иса езащ на йий предприятия.

М. Евлоев, завода комсомола комитета се
кретарь: — Шортга ба кыонабар. Кхо блал
совгга сар ва, царех 145 комсомолец а восташ
М. Гяреев, кышлон — отделочни цеха заво
дачлыгны: — Кыонабарашта шерра нийк хы
белда беца.

Корреспондент: — Завода шаргалла длахы

жабай депаш а кычыа заводаша
дэлаш йомаш а мел нх ба?
М. Гиреев: — Йыкыа сг в
заводе дэлахонава электронна
ла станокан йомаш Дидгто
вац. Деша безам болан, из
а нэсига бац тхона юкыс, й
дэбаша йиш мйчар чар. Дирек
жабыча мара.
— Хьалгача дэлаш
сделатара из гьулакн. Уик гьел
дидгнал-кх.
Корреспондент: — Шун за
сиш библиотеке дэлауэзатара
литература шорта долаш да
хана адыалдына керда киник
чү: «Слэсарин баллаш дарк
станокан» 2 экземпляр, «Фре
застахкан гйа ду баллаш» —
ин баллаш» — 2 экз. кыдыла
паш а е цыгала деша, аына у
вац.
Балзев: — Бахын долау
уи знанеш царна шойал долау
а тайпара паштхельхьэсхьэс
заводе (хоэсареч й аз юварш
творчески кхьагьам ба); ш
знанеш царна шаргырлаш с
пашгел дэл из гьулакн. Из гь
ционализаторашча а. Перест
ционни х а. Багыда, радичи
чески хьыаыал лохдена мар
Корреспондент: — Гумар

[illegible]

Къаьннача оаь

Корреспондент: — «Фунни
яха къаьннара девиз хъиза а
тара хет сона заведома гула
а». **З. Сагов,** гострипма на
дап из-м, доллаша да. Со-и-а
дустри, куллагочо бери
делени во йи, аьнна са бекх
на. Баькъда, план ца йича к
хъа чхьа наьчальнича, маст
боахш, йалла ца хинчаа
къаьнхье боллоша. Къиммет
хъа а багша шош хъаьнна
ца баьли дукхула хъеьжа
алапеш телайда.

Корреспондент: — Ухк не
харча аь шера шош складе
дукхьа хъаьнна подразделе
та йлани тергдолаш гулака
къад заведе. Ванне чхьа со-
нхва хинний пуй йи юмча
боллоша лапша лапша
дустри, хъи мексик бетта
улаьлгунь молаша хъаьлаэ.

3. Сагов: — Пу гулакхо Плян хлаъта а вета а кхоач до, цу тIа хъаеш йола изде: дашка йита есаш хул, брак лаш, Масала, январа хвалха ханичесри дехо хъалъча 23 15 зээр мара пайдана йолан та брак ю кхыча цехашка а.

Корреспондент: — Из брак потребителашка дIа а ца бра

[illegible][illegible][illegible]

пайда бергбац.
мича ю заво-
а ахаш сйла-
лар бахъан до-
ах бетта ме-
ар комплектах
киланзар. Ишт-
киллал хилча,
наш дика болх

Браки
производствен
эстетике

...ишля чх вай уттишсе
еңна. Микронанша юста
...елгашта кыёе елчаш
...ишляк пунна. Таякша
...еллач? Дайташа хыйл
...ишля расторада йлла
...ишля? Иштя бёхла йла
...етте, бёхлача станона й
...дарва чергаш хяа юлал
...арга чергаш массаняхар
...арга йшля хоа чх лой а
...ишля, сөөришля райоак,
...ишля. — Сөвә дайта
...ишля йолача инструмента
...иш чх а делаш бассейн
...иш хезиш лаыта, сий
...иш кып текә пенаш,
...иш а. Хяназ чх хозала лар
...иш а доажнак, мазутан
...ишля, автоматическ
...иш — Чертегаш пкы мий
...ишан массайолача парам
...ишля башташча длако
...ишля йшля оаытша,
...иш брак йстанан хыла.
...иш бёхла хылар (издешлеч ч
...иш юежмак мотигаш
...иштеннай. Барга хоа ц
...иш чх, нормал е чухыш
...ишля издешлеч.

Пондент: — Таякша
...ишя малалгча хяле я
...ишя а мегачиш парга?

[illegible]

а ховиң ду тIа болх бер
халехъа мел брак йи
ахъа баладчик а чхъа
нав вай ерригача заводе.
ий станокаш а оборудов
н нз нагахъа санна, стан
хъахъа издедей дукхалг
— дикалга хъежика те
гув хъалоа а баъ, чув
а. Станок болх беш еде
ицаш.

Уче

екламацеш
од а техн,
кача шера
шта год

ни

шун заво-
дника дика
а. Балха

ера сон
нина керт-
ххля кйа
шун бекла-
ра баро-
лла по из
а дох ха-
кетар ота-
ккайвай
цеха на-
застап тіа
станона

брак йоз-
масаля

Корреспон-
дент оал учтах.
Т.І. Халгу
тіа лелаш
Болжлоша
хад, кабіне-
хад, Кул-
гаш санна,
к-яст - к-
наша, 10 д-
баш, малага-
ка, Хьалхал-
чу Глола х
продукци а
ла вивас, к-
рекорд хьа-
а ховра х-
тел бетта п-
хвала хови-
а. Бузук
гулауд хал
Іа солд а-
хьа дане-
вхне х-
тіа длаж-
діахюяг-
допар. Ц-
зайий, к-
а

хана злам-
 хана из,
 а массекс
 бехача мот-
 чача? Кхоз-
 глача, влал-
 ж хьава-
 бехача
 станочный
 чхьатарра
 На брэк чхь
 арга, хланз
 чхьн цехе
 хьнна, ста-
 дара басар-
 ораш, на-
 яхд ухкхза
 хьлдиза
 станокный
 совглар
 чхьа-грах хьа
 а балмаш де
 зьян-дука
 бехача: по-
 мела яппхаш
 бехача. Ста-
 нок а, болх
 е тлех хуш
 монтоинтиш
 ховш бх
 складе кха-
 маршутин
 дхьан-се
 5—6 опера-
 кулашнн
 эзар хил-
 тира йоах
 наха наха
 цахьха ди-
 маршу ли-
 цхьа, кхьа
 В. Гатге
 цхьа мавт-
 нинга: об-
 ех, фу мах
 буг? Длахат
 мей мах д
 рашта жом
 кха хлама
 Нормативни
 зе мичахъ
 эдгарь ва
 хьахъ 26 я
 еш 18 фре-
 Москвава
 де хьахъ
 теши. Хла
 брак ендь
 Н. Сутт
 дехка млар
 никела хий
 дирекцера
 кха тхона,
 Цудуха д

[illegible]

и да хилар.
и, мел зе
оголов Дауд
Иштта тел
и а. Иштта
икийи ала-
хвежжа а
аре. Норма
ача ваъинав
а висац из

Корреспондент: — Производства «кизга»,
даш учетаг, Оаш мишта леладу шоай «кизга»?
Т. Халугев: — Во леладу. Учтал эсала,
ла лелаш цхьанкха хлама дан тха заводе.
Болхлона фу ду — кабинеташка багларашта
каш, кабинеташка баглараша фу ду болхлошта
каш. Кулл-оамалаш фу оаха болх, багдеша да
лаш санна. Хац тхона, коллективо, хлаьта
хьаьст — кьаьстача бригадаша, цехаша, участ
кеша, 10 миньта э бетта кварталда мел болх

[illegible]

В. Гаврен: — Учет — тха этгара тлазак
Пола мотиг. Дыхахта цеха, ухастахна
иннига: оборудоване единича массин шун цех
ке, фу ма болан я уж, мел ха я пар
фу? Дыхахта: оборудоване единича массин
шун цех. Ховрган царна шун хатта
рашта жон дала: шун хыахьёа хыахен цех
хыа хлама дэл производственин участнича
Нормативиян махзан да хилча хала ма дин
еке мичахуа хул, пайда мичахуа хул ха. Хы
варварь ван лажне хилча шестереца. Хы
хыахьёа 28 килча хыахьёа хыахьёа хыахьёа
хыахьёа 18 килча хыахьёа хыахьёа хыахьёа
хыахьёа 18 килча хыахьёа хыахьёа хыахьёа
Москванга гына йоацшан улача цыхан заво
дех хыахьёа ояах уч хыахьёа 1 сом 50 кениг
теша. Хыава яйт? Станокан талханда, да
брак еднэ.

Н. Сутыбова: — Электричсн шупре
дехсн мичан оха дыхахуа г. Орджоникид
дехсн мичан дикхитя. Духа ха я аз завод
дирекция дин хий доха ванна влштхьёа
хыа гхона, хыах, дохар ма. Хыаа хулаи дан
шундухуа дукхса цехуа ма а телиа, хало

[illegible]

малхалыа дйа-хыа ведла из оборудовани
малхалыахха а сар везаций? Дог лаза деза
и? Эггара халха са, директора, кыча тх
Бектокамеча нахыа? Дйахлыа а хыоахадик
а из геркал деш са а вац.

Корреспондент: — Завода гира мухь Юбан
кха безача, оаш-м ккы а foria ма беттин, и
кха совьяния оборудовани хыа а ийен. Гроз
перча «Красный молот» яхача завода на зша
хинна станокши, ийцай, йоах, оаш 100 эса
сам хиллал а денна.

[illegible]

ловрапта а, хялгал да-хч нз.

А. Оздоев, инженер-технолог: — Иштда гда. Перестройкна новкба ба метгхарьа бахал йинч йоцда консерваторств.

Х. Местоев, заводу профкома председател: — Хьалха хьаа экономически служба йц завед-деш дьагача тайпар ший дехкар йокчадешин.

Царех я хланз, ше-ийина финансиратор ярен хозархестен нерда система хьалгастатта хан, эгтар хьанарегла тла эаш йоцда экономиче-ски, планови, бухгалтерски, финансови отде-лал. Хьалха хинна мелал дьайннайц пар балха глара, хиннабач царех бокьонча боло перестройка блухой. Экономически реформа чучолаам, хозархача азбука бара хьоллочун сахкетамга длаханхьа дехкаринла йоц иштд службаз хланз набарач.

Йоахч. Уж совмаш: тохалуш дирекци а яц, пу куче хьалха. Хьалхавалад дехкар хьаа хьалха а волашл, ший царг, пухац, пухац йоцла тоцла тоцле хьалха хургалд охца меладехоч, моллагга ме-ханьм южк йолайойла я. Кабинетни балха-стиль дьайннайц тхоч.

Корреспондент: — Коллектив а ма йий ший советига Гюлду юхера дош ала йинч йолаш.

B. Gates: — Низ а ба, ала-дуца шортта а да. Ужк дешонча мара вьашагГельла-стиль из. Цун председателла оц керхав. Хур-голча хьалхарча пун заседане дувца дьца деш-шаш белгадвалд оаха. Хьагта а директор, парторжо секретарь а волаш йинч йолаш. Цун из хьаа аоухаузалуд ба тхоч. Директор могаш воац моллагга бутт ба. Войн отпускне ва.

[illegible]

10

